

18 Ιουνίου 2025

Ιερομόναχος Σπυρίδων Νεοσκητιώτης (10/04/1911 - 18/06/1990)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Γεννήθηκε, ο κατά κόσμον Ηλίας Δημητρίου Βίτσας ή Ξένος, στο χωριό Πέρκο Ναυπακτίας στις 10.4.1911 από φτωχή κι ευσεβή οικογένεια. Ήταν 14 αδέρφια. Ένας θείος του είχε 25 παιδιά. Νέος πηγαίνει στο Αγρίνιο να εργασθεί, για να βοηθήσει την οικογένειά του.

Εκεί γνωρίσθηκε με τον π. Βενέδικτο Πετράκη († 1961), συνδέθηκε μαζί του επί μία εικοσαετία και αργότερα έγραψε περί αυτού ότι ήταν «ένας σύγχρονος άγιος». Μαζί έκτισαν το ναό των Αγίων Αναργύρων, ίδρυσαν νοσοκομείο, ορφανοτροφείο, γηροκομείο και οικοτροφείο. Ανέπτυξαν πλούσια φιλανθρωπική και ιεροκληρυκτική δράση. Ο τότε Ηλίας Ξένος υπήρξε στοργικός πατέρας πολλών και προσωποποίηση της αρετής. Το ευεργετικό του πέρασμα από το Αγρίνιο μένει αλησμόνητο.

Το 1966 αναχωρεί μόνιμα για το Άγιον Όρος. Η Καλύβη του Αγίου Σπυρίδωνος της Νέας Σκήτης γίνεται κατοικία του. Ζει απλά, λιτά, καλογερικά, αναπτύσσοντας την αρετή της φιλοξενίας. Το 1967 κείρεται μεγαλόσχημος μοναχός. Το 1969 χειροτονείται διάκονος και πρεσβύτερος στο Κυριακό της Νέας Σκήτης από τον φίλο του μητροπολίτη Εδέσσης Καλλίνικο, ο οποίος τον προχειρίζει και σε Πνευματικό. Το πετραχήλι του αναπαύει πολλές ψυχές μοναχών και λαϊκών. Η εμπειρία, η σύνεση και η διάκριση συντελούν σημαντικά στο έργο της καθοδηγήσεως. Κάτι που τόνιζε συνέχεια ήταν η ταπείνωση: «Ούτε οι μετάνοιες θα σας σώσουν, ούτε οι νηστείες, ούτε οι αγρυπνίες, αν δεν έχετε ταπείνωση. Ο διάβολος ποτέ δεν τρώει, ούτε κοιμάται, αλλά δεν μπορεί να σωθεί, γιατί δεν έχει ταπείνωση».

Νωρίς προείδε και προείπε το τέλος του. Παρακαλούσε να έχει ήσυχο τέλος. Ο Θεός τον άκουσε. Κοιμώμενος συνέχισε τον αιώνιο ύπνο του στις 18.6.1990 στην Καλύβη του, περιστοιχιζόμενος από τη φιλόθεη συνοδεία του. Ίσχυε και γι' αυτόν αυτό που έγραφε για τον π. Βενέδικτο: «Τα άρρητα ψυχικά βιώματα και τα καθημερινά ψυχικά αγωνίσματα θα γίνουν γνωστά, όταν θ' ανοιχτούν τα αγγελόγραφα συναξάρια του ουρανού». Εμείς, νέοι μοναχοί, τον βλέπαμε και τον θαυμάζαμε, φιλώντας το χέρι του με σεβασμό και ακούγοντας με προσοχή τις ωραίες διηγήσεις του.

Πηγές-Βιβλιογραφία:

Σπυρίδωνος Ξένου αρχιμ., Ένας σύγχρονος άγιος, Αρχιμ. Βενέδικτος Πετράκης, Ιεροκήρυξ, Άγιον Όρος 1987. Συνοδεία Σπυρίδωνος ιερομονάχου, Αρχιμανδρίτης

Σπυρίδων Νεοσκητιώτης, Όσιος Γρηγόριος 15-16/1990-1991, σσ. 72-83.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό εναρέτων αγιορειτών του εικοστού αιώνα Τόμος Γ΄ - 1956-1983, σελ. 1271-1274, Εκδόσεις Μυγδονία, Α΄ Έκδοσις, Σεπτέμβριος 2011.